

"विद्युत प्रणाली विकास निधी (Power System Development Fund, PSDF)
अंतर्गत महावितरण कंपनीच्या उपकेंद्रामध्ये
कॅपॅसिटर बँक बसविणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण-२०२२/प्र.क्र.४२३/ऊर्जा-५
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: २५ नोव्हेंबर, २०२२

संदर्भ:- १. केंद्रीय विद्युत मंत्रालयाचे पत्र क्र. १०/०१/२०१४-OM, दि. २५/०८/२०२२
२. महावितरण कंपनीचे पत्र क्र.०२९०१३, दि. १०/११/२०२२

प्रस्तावना :-

विद्युत प्रणाली विकसित करण्यासाठी केंद्रीय विद्युत मंत्रालय यांनी विद्युत प्रणाली विकास निधी (Power System Development Fund, (PSDF)) गठीत केला आहे. PSDF अंतर्गत निधी वितरण करावयाच्या मागदर्शक सूचना दि.१८.०९.२०१४ च्या पत्रान्वये व त्यातील सुधारणा वेळोवेळी तदनंतर केंद्रीय ऊर्जा मंत्रालयाने जारी केल्या आहेत. त्यातील परिच्छेद क्र. ५.१ (b) मध्ये PSDF अंतर्गत निधी वाटप हे ग्रीडची प्रस्थापित व्होल्टेज लेव्हल त्या क्षमतेपर्यंत ठेवण्याकरिता कॅपॅसिटर बँक उभारण्याचा समावेश आहे. या कामाकरिता मंजूर प्रकल्प खर्चाच्या ९०% रक्कम केंद्रशासनाकडून अनुदान स्वरूपात देण्यात येणार आहे.

२. सदर निधीचा लाभ घेण्याकरिता महावितरण कंपनीच्या प्रतिक्रियाशील ऊर्जा व्यवस्थापन (Reactive Power Management) करिता महावितरण कंपनीच्या उपकेंद्रामध्ये कॅपॅसिटर बँक बसविण्याबाबतचा प्रस्ताव केंद्र शासनास सादर केला होता. या योजनेअंतर्गत ज्या उपकेंद्रामध्ये विद्युतदाब प्रस्थापित विद्युतदाबाच्या (व्होल्टेज) पातळीपेक्षा ९०% हून कमी आहे अशा ४९२ उपकेंद्रामध्ये ८४३.०६ एम.व्ही.ए.आर क्षमतेचे ६५७ कॅपॅसिटर बँक बसविण्यात येणार आहेत. केंद्रीय विद्युत मंत्रालयाने PSDF अंतर्गत ३३/२२/११ के.व्ही.उपकेंद्रामध्ये प्रतिक्रियाशील ऊर्जा व्यवस्थापनाकरिता कॅपॅसिटर बँक बसविण्याबाबतच्या महावितरण कंपनीच्या रु.१३२.६२ कोटीच्या प्रस्तावास संदर्भित पत्र क्र.(१) अन्वये मंजूरी दिली असून सदर प्रकल्प किंमतीच्या ९०% रक्कम म्हणजेच रु.११९.३६ कोटी इतकी रक्कम अनुदान म्हणून मंजूर करण्यात आली आहे. उपरोक्त ९०% रक्कम PSDF अंतर्गत केंद्रशासनामार्फत अनुदान स्वरूपात देण्यात येणार असून उर्वरित १०% रक्कम महावितरण कंपनीस स्वतः उभारावयाची आहे. अनुदानाचा पहिला हप्ता वितरित झाल्याच्या दिनांकापासून १३ महिन्यांपर्यंत या योजनेचे काम पूर्ण करावयाचे आहे.

३. PSDF अंतर्गत मंजूरी आदेशातील मुद्दा क्र.३ मधील अटी व शर्ती मधील कलम (viii) नुसार उपरोक्त निधी प्राप्त करण्याकरिता महावितरण कंपनी, महाराष्ट्र शासन आणि PSDF करिता असलेली केंद्र शासनाद्वारे नेमण्यात आलेल्या National Load Dispatch Centre ही नोडल एजन्सी यांच्या दरम्यान या योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वातील विहित नमुन्यातील त्रिपक्षीय करार करणे आवश्यक आहे. त्रिपक्षीय करारामध्ये निधी वितरणाच्या पध्दती, इतर केंद्र पुरस्कृत योजनांमध्ये दुरुक्ती नसल्याबद्दलची

खात्री इत्यादी बाबींचा समावेश आहे. महावितरण व महाराष्ट्र शासन यांनी त्रैमासिक प्रगतीदर्शक तक्ता (Milestone) निश्चित करावयाचा असून त्यानुसार कामाच्या प्रगतीचा आढावा केंद्र शासनाच्या संनियंत्रण समितीद्वारे घेण्यात येणार आहे.

सदर योजना राबविल्यास कृषीपंप ग्राहक जास्त असलेल्या क्षेत्रामध्ये कमी विद्युत दाबाची समस्या दूर होणार असल्याने व सदर योजनेअंतर्गत केंद्रशासनकडून मंजूर प्रकल्प खर्चाच्या ९०% अनुदान मंजूर असल्याने सदर प्रकल्प महावितरणद्वारे राबविण्याबाबत त्रिपक्षीय करार करण्यास मान्यता देण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. “विद्युत प्रणाली विकास निधी (Power System Development Fund, PSDF) अंतर्गत महावितरण कंपनीच्या उपकेंद्रांमध्ये कॅपेसिटर बँक बसविण्याच्या योजनेअंतर्गत मिळणाऱ्या अनुदानाकरिता त्रिपक्षीय करार करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. महावितरणद्वारा संदर्भ क्र.१ येथील मान्यता पत्रातील अटी व शर्ती मान्य असल्याची खात्री करून त्रिपक्षीय करारानुसार महावितरणवर टाकलेल्या जबाबदाऱ्यांचे वहन करण्याच्या अधीन सदर मान्यता देण्यात आहे.
२. सदर योजनेस येणारा खर्च रु.१३२.६२ कोटी यास केंद्रशासनाने संदर्भित पत्र क्र.१ अन्वये काही अटी व शर्तीवर मान्यता दिली आहे. या खर्चापैकी ९०% रक्कम रु.११९.३६ कोटी केंद्रशासनाद्वारे महावितरण कंपनीस अनुदान स्वरूपात प्राप्त होणार आहेत. या करिता महावितरण कंपनीने स्वतंत्र बँक खाते उघडून व ते PFMS प्रणालीशी संलग्न करावे. उर्वरित १०% रक्कम महावितरण कंपनीद्वारे उपलब्ध करण्यात यावेत.
३. केंद्रशासनाच्या मंजूरी आदेशानुसार सदर प्रकल्प महावितरण कंपनीने अनुदानाचा पहिला हप्ता वितरीत झाल्याच्या दिनांकापासून १३ महिन्यात पूर्ण करावा.
४. महावितरण कंपनीने सदर प्रकल्पातील प्रस्तावित कामे इतर केंद्र/राज्यपुरस्कृत योजनांमध्ये दुरुक्ती नसल्याबद्दलची खात्री करावी.
५. महावितरण कंपनीने राज्य शासनाच्या मान्यतेने सदर प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीचा त्रैमासिक प्रगतीदर्शक तक्ता (Milestone) निश्चित करावा व त्यानुसार प्रकल्पाच्या प्रगतीकरिता काटेकोर अंमलबजावणी करावी. तसेच करारातील तरतूदीनुसार मा.महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाकडे याचिका दाखल करावी.
६. PSDF अंतर्गत मंजूरी आदेशातील मुद्दा क्र.३ मधील कलम (viii) नुसार उपरोक्त अनुदान प्राप्त करण्याकरिता महावितरण कंपनी, महाराष्ट्र शासन आणि PSDF करिता असलेली नोडल एजन्सी (National Load Dispatch Centre) यांच्यामध्ये विहित नमुन्यातील त्रिपक्षीय करारावर राज्य शासनाच्यावतीने उपसचिव (ऊर्जा-५) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

२. हा शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२२१२०८१२२११७०९१० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्र. पुं. बडगेरी)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
३. मा. उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव.
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधान परिषद, विधानभवन, मुंबई.
५. सर्व मंत्रालयीन विभाग
६. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज विद्युत कंपनी, प्रकाशगड, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१.
७. अवर सचिव (ऊर्जा-३), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. निवड नस्ती (ऊर्जा-५), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. ऊर्जा विभागातील सर्व कार्यासने.